

ЗАТВЕРДЖУЮ  
Директор ФМІ НАН України

*З.Т. Назарчук*  
« 6 » « жовтня » 2021 р.



## ПОЛОЖЕННЯ

### про Центр колективного користування науковими приладами Фізико-механічного інституту ім. Г.В. Карпенка НАН України «Центр електронної мікроскопії та рентгенівського мікроаналізу»

#### 1. Створення Центру

1.1. Центр колективного користування науковими приладами Фізико-механічного інституту НАН України (далі – ФМІ НАН України) «Центр електронної мікроскопії та рентгенівського мікроаналізу» (далі – Центр) створений у вересні 2007 р з метою раціонального використання сучасного наукового обладнання науковими установами та організаціями НАН України та призначений для проведення наукових досліджень в галузі матеріалознавства, корозії металів та електрохімії, зокрема вивчення морфології поверхні, хімічного складу та мікроструктури металевих, керамічних, композиційних та полімерних матеріалів і покриттів. Центр функціонує на базі відділу корозії та протикорозійного захисту (№ 6) інституту.

Основною метою створення Центру є надання доступу до унікального обладнання для проведення наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) робіт вітчизняними та іноземними вченими.

1.2. ФМІ НАН України зобов'язується забезпечити якісну та надійну роботу придбаного наукового обладнання і приладів, їх необхідне фахове обслуговування, створити умови найкращого використання робочого часу в інтересах наукових працівників НАН України, відсутність штучних обмежень у наданні послуг іншим науковим установам і організаціям НАН України.

#### 2. Структура, головні завдання і організація роботи Центру

2.1. Центр є надбанням Національної академії наук України. Наукові прилади та обладнання Центру перебувають на балансі ФМІ НАН України.

2.2. Центр входить до складу ФМІ НАН України як науковий підрозділ відділу № 6, підпорядкований дирекції інституту, без статусу юридичної особи.

2.3. Головними завданнями центру є:

- надання вченим НАН України можливості проведення досліджень на сучасному електронному мікроскопі Zeiss EVO-40XVP із системами енергодисперсійного мікроаналізу INCA Energy та дифракції обернених



електронів AZtec HKL Advanced на базі детектора Nordlys Nano фірми Oxford Instruments, а також за використання іншого обладнання для поверхневого аналізу матеріалів;

- сприяння реалізації державних цільових наукових і науково-технічних програм та наукових (науково-технічних) проектів за визначеними пріоритетними тематичними напрямками наукових досліджень і науково-технічних розробок;
- проведення спільних наукових досліджень із вітчизняними та іноземними науковими установами та закладами вищої освіти;
- надання консультативних послуг щодо проведення досліджень за допомогою обладнання Центру та підготовки зразків, а також сучасних методів поверхневого аналізу;
- підготовка спеціалістів, а також стажування наукових працівників НАН України на обладнанні Центру;
- залучення студентів, магістрів, аспірантів та молодих вчених до науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт;
- сприяння міжнародному науково-технічному співробітництву;
- технічне забезпечення функціонування обладнання Центру.

2.4. Директор ФМІ НАН України своїм наказом призначає наукового керівника Центру та відповідального за технічну експлуатацію та збереження обладнання Центру, а також визначає розміщення Центру та умови його фінансування.

2.5. Науковий керівник визначає відповідний штат працівників Центру, періодично проводить їх навчання, перевірку знань з питань охорони праці та радіаційної безпеки.

2.6. ФМІ НАН України не менше одного разу на рік звітує про роботу Центру перед Бюро відділення фізико-технічних проблем матеріалознавства НАН України, а також, у разі необхідності, перед Комісією з питань модернізації парку наукових приладів та обладнання НАН України. В загальному річному звіті дані про роботу Центру подаються інститутом окремим розділом в паперовому та електронному вигляді до Президії НАН України, Бюро відділення фізико-технічних проблем матеріалознавства НАН України та до Комісії з питань модернізації парку наукових приладів та обладнання НАН України.

### **3. Порядок проведення досліджень в Центрі**

3.1. Відділи ФМІ НАН України, наукові установи та організації НАН України, які мають потребу в проведенні досліджень на науковому обладнанні Центру подають Заявки встановленого зразка у письмовому вигляді (або на електронну пошту) керівнику Центру на необхідну кількість годин, строки та види досліджень, проведення яких потребує використання наукових приладів і обладнання Центру.

3.2. Директор ФМІ НАН України своїм наказом визначає графік роботи Центру, встановлює необхідну кількість робочих змін на робочий день з



урахуванням режиму роботи наукової установи і потреб вчених НАН України у використанні наукових приладів Центру.

3.3. При плануванні часу роботи Центру слід виходити з такого розподілу: для роботи в одну зміну (8 годин робочого часу) 3 години надається для потреб ФМІ НАН України, 3 години надається безкоштовно для інших наукових установ та організацій НАН України, 2 години дозволяється надавати для використання обладнання Центру іншими науковими установами, які не перебувають у віданні НАН України, зокрема закладами вищої освіти, для проведення спільних досліджень в рамках наукових проектів та угод про науково-дослідну співпрацю. Використання часу роботи наукового обладнання реєструється в робочих журналах.

3.4. Використання наукового обладнання Центру для потреб інших підприємств та організацій проводиться на договірних засадах згідно з чинним законодавством України.

3.5. ФМІ НАН України бере на себе усі витрати пов'язані із забезпеченням роботи обладнання Центру.

3.6. За необхідності підготовки зразків працівниками Центру для проведення досліджень плата за витратні матеріали (хімічні реактиви, полірувальні пасти і т. п.) визначається на договірній основі.

#### **4. Зміна базової наукової установи, закриття Центру**

4.1. У разі недотримання вимог даного Положення, неналежної організації роботи Центру з боку ФМІ НАН України із забезпечення колективного користування обладнанням Центру для потреб науковців НАН України або виникнення інших форс-мажорних обставин Бюро відділення фізико-технічних проблем матеріалознавства НАН України подає Комісії з питань модернізації парку наукових приладів та обладнання НАН України пропозиції щодо передачі закріпленого за Центром обладнання іншій науковій установі НАН України з відповідною зміною назви Центру і місця його розташування.

Науковий керівник Центру

Завідувач відділу корозії та протикорозійного захисту,  
д.т.н., ст.н.с.

С.А. Корній

06.10.2021р.

